

ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษากับความเป็น องค์กรแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาศึกษานครศรีธรรมราช

Relationship between Innovation Leadership of School Administrators and Being Learning Organization of Schools under Nakhon Si Thammarat Primary Education Service Area Offices

*ปารวี บุญเพชร¹ เก็จกนก เอื้องวงศ์² และชูชาติ พ่วงสมจิตร³

Parawee Bunphet¹ Ketkanok Urwongse² and Choochat Phungsomjit³

¹นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมราช

²Master's student, School of Educational Studies, Sukhothai Thammathirat Open University

²⁻³รองศาสตราจารย์ ดร. ประจำสาขาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมราช

²⁻³Assoc. Prof. Dr., School of Educational Studies, Sukhothai Thammathirat Open University

*Corresponding author. E-mail: parawee4105@gmail.com

Received : January 20, 2020
Revised : June 8, 2020
Accepted : July 15, 2020

บทคัดย่อ

การวิจัยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1) ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศึกษานครศรีธรรมราชตามการรับรู้ของคุณ 2) ความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษา และ 3) ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษากับความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษา กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศึกษานครศรีธรรมราช 361 คน เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาและความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษา มีค่าความเที่ยงเท่ากับ .983 และ .954 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน ผลการวิจัยพบว่า 1) ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศึกษานครศรีธรรมราช โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก ได้แก่ ด้านปฏิสัมพันธ์ ด้านการปฏิบัติงาน และด้านบุคลิกภาพ 2) ความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษาโดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก ได้แก่ ด้านองค์กร ด้านเทคโนโลยี ด้านการเรียนรู้ ด้านความรู้ และด้านบุคลากร และ 3) ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษากับความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษาในภาพรวมมีความสัมพันธ์เชิงบวกในระดับสูง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ .738

คำสำคัญ: ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรม ความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ ประถมศึกษา

Abstract

The purposes of this research were to study (1) innovation leadership of school administrators under Nakhon Si Thammarat Primary Education Service Area Offices as perceived by teachers; (2) the being learning organization of schools; and (3) the relationship between innovation leadership of school administrators and the being learning organization of schools. The research sample consisted of 361 teachers in schools under Nakhon Si Thammarat Primary Education Service Area Offices. The employed research instrument was a rating scale questionnaire on innovation leadership of school administrator and the being learning organization of school, with reliability coefficients of .983, and .954 respectively. Statistics employed for data analysis were the frequency, percentage, mean, standard deviation, and Pearson's product-moment correlation. The research findings were as follows: (1) both the overall and specific aspects of innovation leadership of school administrators under Nakhon Si Thammarat Primary Education Service Area Offices were rated at the high level, with the specific aspects being the interaction aspect, the work performance aspect, and the personality aspect; (2) both the overall and specific aspects of the being learning organization of schools were rated at the high level, with the specific aspects being the organization aspect, the technology aspect, the learning aspect, the knowledge aspect, and the personnel aspect; and (3) the relationship between the overall innovation leadership of school administrators and the overall being learning organization of schools was positive and at the high level, with the correlation coefficient of .738 which was significant at the .01 level.

Keywords: Innovation leadership, Being learning organization, Primary education

บทนำ

ยุคโลกาภิวัตน์เป็นยุคที่สังคมทั้งในประเทศไทยและต่างประเทศถูกหลอมรวมเป็นสังคมเดียวกันโดยเทคโนโลยีทางการสื่อสาร ทั้งนี้ ประชากรในสังคมจึงต้องพร้อมรับมือกับการเปลี่ยนแปลงที่สามารถเกิดขึ้นได้อย่างรวดเร็วอยู่ตลอดเวลา ประเทศไทยจึงจำเป็นต้องก้าวทันและพัฒนาเพื่อความอยู่รอดและความทัดเทียมนานาชาติ และการพัฒนาประเทศให้ประสบความสำเร็จได้นั้นต้องอาศัยปัจจัยหลายอย่าง นักวิชาการทางสังคมศาสตร์ได้จำแนกการพัฒนาประเทศเป็น 3 ด้าน คือ การพัฒนาสังคมและวัฒนธรรม การพัฒนาการเมือง และการพัฒนาเศรษฐกิจ (ไพศาล ไกรสิทธิ์, 2557) และก่อนการพัฒนาข้างต้นจะสามารถเกิดขึ้นได้ต้องพัฒนาคนเป็นอันดับแรก เพราะคนคือกำลังและเป็นทรัพยากรที่สำคัญในการขับเคลื่อนกิจกรรมต่างๆ เพื่อนำประเทศไปสู่เป้าหมายที่วางไว้ ซึ่งคนจะมีคุณภาพได้ย่อมมีรากฐานมาจากการได้รับการศึกษาที่มีประสิทธิภาพ

สถานศึกษาเป็นองค์การที่มีหน้าที่ให้ความรู้เพื่อทำให้บุคลากรได้รับการพัฒนาอย่างเต็มศักยภาพ อันจะเป็นกำลังสำคัญในการพัฒนาประเทศ สถานศึกษาในปัจจุบันควรมีการจัดการศึกษาให้เท่าทันและเหมาะสม โดยเฉพาะในยุคประเทศไทย 4.0 (บุญญา สุธสมบุญ, 2560) ซึ่งประเทศไทยต้องขับเคลื่อนเศรษฐกิจและ

ผลักดันให้ประเทศไทยก้าวออกจาก "ภาวะติดกับดักประเทศรายได้ปานกลาง" ขยับขึ้นไปแข่งขันกับประเทศคู่แข่งที่ขับเคลื่อนด้วยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี นวัตกรรมและความคิด อย่างเช่น ประเทศอิตาลี ญี่ปุ่น หรือเกาหลีใต้ ได้ ดังนั้น ประเทศไทยจึงมีความจำเป็นต้องเปลี่ยนแปลงกลไกการขับเคลื่อนเศรษฐกิจใหม่ โดยเน้นการใช้องค์ความรู้ทางด้านวิทยาศาสตร์เทคโนโลยี นวัตกรรมและความคิดสร้างสรรค์แทนการใช้ทรัพยากรที่มีอยู่ซึ่งกำลังลดลงอย่างต่อเนื่องเพื่อสร้างความได้เปรียบและมูลค่าเพิ่มให้แก่ประเทศ การจัดการศึกษาจึงต้องมีความสอดคล้องและตอบสนองความต้องการของสังคมในยุคประเทศไทย 4.0 และผู้บริหารสถานศึกษามีความจำเป็นอย่างมากที่ต้องให้ความสำคัญกับนวัตกรรมและความคิดสร้างสรรค์ อันเป็นอีกหนึ่งกลไกที่สำคัญที่จะส่งผลต่อการพัฒนาประเทศไทยสู่ยุคประเทศไทย 4.0 อย่างแท้จริง

ดังนั้น ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมซึ่งเป็นคุณลักษณะที่แสดงออกถึงบุคลิกภาพภายในและบุคลิกภาพภายนอกของผู้บริหาร ในการสร้างแรงบันดาลใจ กระตุ้นการสร้างและใช้นวัตกรรมเพื่อขับเคลื่อนองค์การ ไปสู่จุดมุ่งหมาย โดยเฉพาะอย่างยิ่งในสถานศึกษาซึ่งเป็นองค์การที่มีความใกล้ชิดและเป็นรากฐานของการพัฒนาคนในทุกชนชั้น การที่ผู้บริหารสถานศึกษามีภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมจะยิ่งส่งผลดีต่อการจัดการศึกษา เนื่องจากผู้บริหารที่มีภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมจะใช้พลังสร้างเจตคติ สร้างแรงบันดาลใจ ตลอดจนเป็นแบบอย่างในการให้ความสำคัญกับการสร้างและการใช้นวัตกรรมเพื่อพัฒนาสถานศึกษาให้สามารถนำพาสถานศึกษาไปสู่เป้าหมายที่กำหนดไว้ได้ อันเป็นพื้นฐานในการขับเคลื่อนประเทศไทยสู่ประเทศไทย 4.0 และจากงานวิจัยของอรอนงค์ โรจน์วิวัฒน์บุลย์ (2553) ขวัญชนก โคนาค (2556) เวียงวิวรรค์ ทำทูน (2557) และจรูณี เก้าเอี้ยน (2556) พบว่า ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมมีความเกี่ยวข้องกับการเรียนรู้ของบุคลากรในสถานศึกษา กล่าวคือ การที่ผู้บริหารสถานศึกษามีภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมยิ่งส่งเสริมองค์การแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษา

ความเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษา คือ การที่องค์การมีบุคลากรที่ให้ความสำคัญและมีการแสวงหาความรู้ใหม่ ๆ อยู่เสมอ มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้องค์ความรู้ใหม่ที่ได้รับอยู่ตลอดเวลา เป็นองค์การที่บุคลากรทุกระดับมีความมุ่งมั่นในการเรียนรู้เพื่อการพัฒนาและเพิ่มขีดความสามารถของตนเองอย่างต่อเนื่อง และเปิดโอกาสให้บุคลากรมีการถ่ายทอดและรับความรู้ทั้งในระดับบุคคลและระดับองค์การ ทั้งจากบุคคลภายในและภายนอกองค์การ โดยมีเป้าหมายสำคัญ คือ การเตรียมพร้อมตั้งรับปรับตัวให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลง และนำพาองค์การไปสู่เป้าหมายที่วางไว้ในทุก ๆ สถานการณ์ ซึ่งเป็นสิ่งที่เหมาะสมกับสถานการณ์ปัจจุบันที่โลกกำลังมีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วและประเทศกำลังเข้าสู่ยุคประเทศไทย 4.0 การสร้างองค์การแห่งการเรียนรู้ถือเป็นการบริหารรูปแบบหนึ่งที่สามารถใช้เป็นพื้นฐานในการก้าวไปสู่ความสำเร็จของสถานศึกษาได้ ผู้บริหารสถานศึกษาจึงควรให้ความสำคัญกับการสร้างบรรยากาศและปลูกฝังค่านิยมให้สถานศึกษามีความเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ อย่างแท้จริง อย่างไรก็ตาม อาจกล่าวได้ว่า ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมเกี่ยวข้องกับการสร้างให้เกิดองค์การแห่งการเรียนรู้ โดยผู้นำที่มีภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมควรมีพฤติกรรมและความคิดในการให้ความสำคัญกับการเปลี่ยนแปลงและการพัฒนารวมทั้งการเป็นผู้สร้างบรรยากาศแห่งองค์การแห่งการเรียนรู้ (พิทักษ์ ทิพย์วารี, 2558, น. 4) ดังนั้น การที่สถานศึกษามีความเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ควบคู่กับการมีภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา

ย่อมเอื้อต่อการจัดการศึกษาให้เป็นไปอย่างมีคุณภาพและได้มาตรฐานระดับสากลตามความมุ่งหวังของการจัดการศึกษาในปัจจุบัน

สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดนครศรีธรรมราช (2561) ได้กำหนดแผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ 2561 เพื่อให้หน่วยงานและสถานศึกษาต้องยึดเป็นแนวทางเพื่อนำไปใช้ในการขับเคลื่อนการศึกษา เป็นเป้าประสงค์ที่เกี่ยวข้องกับนวัตกรรมและความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ ได้แก่ เป้าประสงค์หลัก คือ การที่หน่วยงานการศึกษามีองค์ความรู้ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ และนวัตกรรม เพื่อสนับสนุนการจัดการศึกษา ของจังหวัดและเป้าประสงค์เชิงยุทธศาสตร์ซึ่งเน้นให้ครู คณาจารย์ บุคลากรทางการศึกษามีทักษะในการวิจัยและ นำผลการวิจัยนวัตกรรมมาใช้ ทักษะดังกล่าวครูและบุคลากรในสถานศึกษาต้องได้รับการส่งเสริม สนับสนุน และกระตุ้นจากผู้บริหารสถานศึกษา ดังนั้น การใช้พลังอำนาจในมิติภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมจึงเป็นสิ่งที่มีความสำคัญและจำเป็นต่อการวิจัยและนำนวัตกรรมมาใช้ในการจัดการเรียนการสอนของครูและบุคลากรในสถานศึกษาอย่างยิ่ง และยังเน้นให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องทางการศึกษาทุกประเภท ทุกระดับ และทุกสังกัด จัดการศึกษาที่ยกระดับสู่ความเป็นสากล นอกจากนั้นจากเป้าประสงค์เชิงยุทธศาสตร์ดังกล่าว ยังมีจุดเน้นเกี่ยวกับเทคโนโลยีสารสนเทศและการจัดการศึกษาที่ยกระดับสู่ความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ ซึ่งการที่สถานศึกษามีผู้บริหารที่มีภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรม มีความสามารถในการจูงใจให้ครูในบังคับบัญชาเห็นความสำคัญ ให้ความร่วมมือ มีค่านิยมทางบวกในการผลิตและใช้นวัตกรรม ยิ่งส่งผลดีต่อการดำเนินการตามกลยุทธ์ให้ประสบความสำเร็จ

จากความสำคัญในการพัฒนาการศึกษาดังกล่าว ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษากับความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานีนครศรีธรรมราชว่ามีความสัมพันธ์กันหรือไม่ อย่างไร เพื่อเป็นข้อมูลที่สำคัญสำหรับผู้บริหารสถานศึกษาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องที่จะนำมาใช้ในการปรับปรุงพัฒนาความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษาและส่งเสริมภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานีนครศรีธรรมราชให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น อันจะส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพของการจัดการศึกษาของสถานศึกษาต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานีนครศรีธรรมราชตามการรับรู้ของครู
2. เพื่อศึกษาความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานีนครศรีธรรมราชตามการรับรู้ของครู
3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษากับความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานีนครศรีธรรมราช

สมมุติฐานของการวิจัย

ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษามีความสัมพันธ์ทางบวกกับความเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. **ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรม** หมายถึง คุณลักษณะที่แสดงออกถึงบุคลิกภาพภายในและคุณลักษณะที่แสดงออกเป็นบุคลิกภาพภายนอกของผู้บริหารสถานศึกษาในการสร้างแรงบันดาลใจในการสร้างและใช้นวัตกรรมเพื่อขับเคลื่อนสถานศึกษาไปสู่จุดมุ่งหมาย ประกอบด้วย การแสดงออก 3 ด้าน คือ ด้านบุคลิกภาพ ด้านการปฏิบัติงาน และด้านปฏิสัมพันธ์/สังคม

1.1 ด้านบุคลิกภาพ หมายถึง คุณลักษณะภายในและภายนอกของผู้บริหารสถานศึกษา ซึ่งประกอบด้วย ความเป็นผู้นำทางความคิด การมีความกล้า การชอบความท้าทาย การมีคุณธรรมจริยธรรม การคิดสร้างสรรค์ ความรอบคอบ ความมุ่งมั่น ไม่ย่อท้อ การมีไหวพริบปฏิภาณ การเป็นผู้มีความสามารถในการเรียนรู้ในทุกสถานการณ์ ความภูมิใจในการนำพาองค์กรไปสู่ความสำเร็จ การเป็นผู้นำในการใช้เทคโนโลยี และการมีความสามารถในการสื่อสาร

1.2 ด้านการปฏิบัติงาน หมายถึง พฤติกรรมที่แสดงถึงความสามารถของผู้บริหารสถานศึกษาที่ใช้ความรู้ พลังความคิดในการมีอิทธิพลต่อผู้ปฏิบัติงานในการทำงานให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ ประกอบด้วย การเป็นผู้สร้างแรงบันดาลใจในการทำงานและสร้างนวัตกรรม การเปิดโอกาสให้บุคลากรเสนอความคิดอย่างสร้างสรรค์ การเปิดโอกาสให้มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในสถานศึกษา การกระตุ้นให้บุคลากรปฏิบัติงานเสร็จทันเวลา การติดตามและประเมินผลการทำงาน การจัดกิจกรรมส่งเสริมการสร้างและใช้นวัตกรรม การวิเคราะห์ปัญหาโดยใช้ข้อมูลหลักฐาน การสร้างความเข้าใจในเรื่องวิสัยทัศน์เพื่อการเปลี่ยนแปลง การบริหารแบบมีส่วนร่วม การส่งเสริมการทำงานเป็นทีม และการค้นหาผู้เป็นต้นแบบของนวัตกรรม

1.3 ด้านปฏิสัมพันธ์/สังคม หมายถึง พฤติกรรมที่แสดงถึงความสัมพันธ์ของผู้บริหารสถานศึกษากับบุคคลรอบข้าง ประกอบด้วย การให้ความสำคัญกับการสร้างความสัมพันธ์บนพื้นฐานการเคารพกัน การให้ความสำคัญกับการสร้างเครือข่ายที่หลากหลาย การสร้างบรรยากาศการทำงานที่ผ่อนคลาย การมุ่งความสุขในการทำงาน การสร้างความไว้วางใจซึ่งกันและกัน การให้รางวัลความสำเร็จแก่บุคลากร และการเข้าใจความแตกต่างของบุคคล

2. **ความเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้** หมายถึง ลักษณะขององค์กรที่บุคลากรทุกระดับมุ่งมั่นในการเรียนรู้เพื่อพัฒนาขีดความสามารถของตนเองอย่างต่อเนื่อง เปิดโอกาสให้บุคลากรได้ถ่ายทอดความรู้ ได้รับความรู้ และปรับตัวให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลง ประกอบด้วย 5 ด้าน คือ

2.1 ด้านการเรียนรู้ หมายถึง การที่โรงเรียนจัดให้มีการแลกเปลี่ยนในองค์การ อันมีผลมาจากการได้รับประสบการณ์ ประกอบด้วย การจัดให้มีการเรียนรู้ทั้งในระดับบุคคล ระดับกลุ่มและระดับโรงเรียน การจัดให้มีการเรียนรู้โดยให้บุคลากรปรับตัว การคาดการณ์อนาคตและนำความรู้ไปใช้ปฏิบัติจริง การจัดการเรียนรู้ที่เน้นให้ครูและบุคลากรมีความคิดอย่างเป็นระบบ มุ่งเน้นสู่ความเป็นเลิศ และการมีทักษะในการฟังและการสื่อสาร

2.2 ด้านองค์การ หมายถึง การกำหนดให้ครูและบุคลากรมาทำงานร่วมกันอย่างมีแบบแผน ประกอบด้วย การมีวิสัยทัศน์ของโรงเรียนซึ่งเป็นทิศทางที่ชัดเจนอันนำไปสู่ความเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ การมีกลยุทธ์ ซึ่งเป็นการกำหนดวิธีการอันนำไปถึงเป้าหมายตามวิสัยทัศน์ของโรงเรียนช่วยเสริมให้เกิดการเรียนรู้ การถ่ายโอนความรู้และการใช้ประโยชน์จากองค์ความรู้ การมีโครงสร้างของโรงเรียนในลักษณะคล่องตัวเพื่อช่วยให้เกิดการไหลเวียนงาน การประสานงานและเกิดความร่วมมือในการทำงาน การมีวัฒนธรรมองค์การที่ยอมรับว่า การเรียนรู้เป็นสิ่งสำคัญ การสร้างความสัมพันธ์ระหว่างครูและบุคลากร และการเสริมค่านิยมที่ดีในการทำงาน

2.3 ด้านบุคลากร หมายถึง การที่โรงเรียนมีผู้บริหารที่สร้างและเพิ่มโอกาสในการเรียนรู้ให้กับครูและบุคลากร ประกอบด้วย การมีผู้บริหารมีลักษณะของการเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลงและเป็นแบบอย่างที่ดี การที่ครูและบุคลากรมีนิสัยใฝ่รู้และพัฒนาศักยภาพของตนเองอยู่เสมอ การที่ครูและบุคลากรลงมือปฏิบัติงานจริง และมีความสามารถในการแก้ปัญหาในทุกสถานการณ์ การที่ผู้ปกครองและชุมชนมีส่วนร่วมในการแลกเปลี่ยนแบ่งปันความรู้และสมรรถนะเพื่อการจัดการเรียนรู้และสนับสนุนกิจกรรมการเรียนรู้ของโรงเรียน

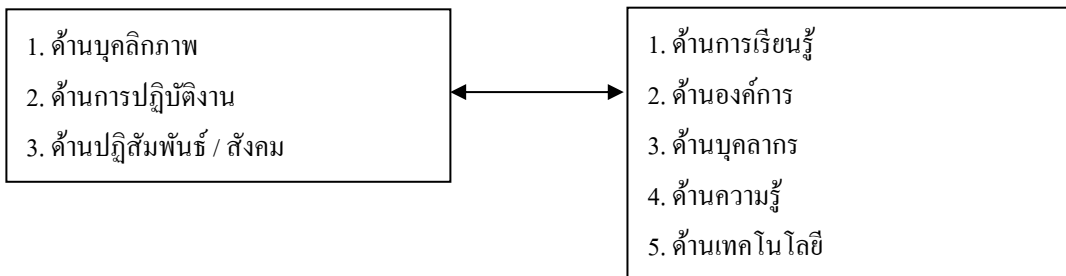
2.4 ด้านความรู้ หมายถึง การบริหารจัดการความรู้ในลักษณะต่าง ๆ ของโรงเรียน ประกอบด้วย การแสวงหาความรู้โดยการเก็บรวบรวมข้อมูลสารสนเทศทั้งจากภายในและภายนอก การสร้างความรู้จากกระบวนการวิจัยและการสร้างนวัตกรรม การจัดเก็บความรู้เพื่อให้ครูและบุคลากรเข้าถึงความรู้ การวิเคราะห์และทำคลังข้อมูล การถ่ายโอนและเผยแพร่ความรู้ และการตรวจสอบความถูกต้องและการนำความรู้ไปใช้

2.5 ด้านเทคโนโลยี หมายถึง การประยุกต์ใช้เทคโนโลยีโดยมีเครื่องมือและเครือข่ายเทคโนโลยีที่ช่วยส่งเสริมให้มีความเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้อย่างแท้จริง ประกอบด้วย การใช้เทคโนโลยีเพื่อการจัดเก็บและถ่ายโอนความรู้ทั้งภายในและภายนอกโรงเรียนและใช้เพื่อเพิ่มพูนความรู้ การใช้เครื่องมืออุปกรณ์และเทคโนโลยีในการสร้างการเรียนรู้แก่ครูและบุคลากรได้อย่างสะดวกมากยิ่งขึ้น

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรม

องค์การแห่งการเรียนรู้

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

ขอบเขตการวิจัย

เป็นการวิจัยแบบสหสัมพันธ์ โดยมีขอบเขตในการวิจัย ดังนี้

1. ขอบเขตด้านประชากร

เป็นการศึกษาจากครูในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช ปีการศึกษา 2561 จำนวน 5,993 คน

2. ขอบเขตด้านตัวแปร

2.1 ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรม ซึ่งผู้วิจัยได้ศึกษาและวิเคราะห์สรุปได้ 3 ด้าน คือ 1) ด้านบุคลิกภาพ 2) ด้านการปฏิบัติงาน และ 3) ด้านปฏิสัมพันธ์ / สังคม

2.2 ความเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ตามแนวคิดของ Marquardt & Reynolds (1994)

ประกอบด้วย 1) ด้านการเรียนรู้ 2) ด้านองค์กร 3) ด้านบุคลากร 4) ด้านความรู้ และ 5) ด้านเทคโนโลยี

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร คือ ครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช จำนวน 5,993 คน กลุ่มตัวอย่าง คือ ครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางสำเร็จรูปของ Krejcie and Morgan (1970, pp. 607-610) ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 361 คน จากนั้นใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นโดยใช้ขนาดของสถานศึกษา เป็นชั้นในการสุ่ม

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

- ลักษณะของเครื่องมือ เป็นแบบสอบถามมาตรฐานประมาณค่า 5 ระดับ แบ่งออกเป็น 3 ตอน คือ
ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม
ตอนที่ 2 ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา
ตอนที่ 3 ความเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษา
- การสร้างเครื่องมือ ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้
 - ศึกษาเอกสาร แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาและความเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้เพื่อนำมากำหนดกรอบแนวคิดในการวิจัยและนิยามศัพท์
 - สร้างแบบสอบถามเป็นรายชื่อให้ครอบคลุมเกี่ยวกับเรื่องภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาและความเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษาตามกรอบแนวคิดและนิยามศัพท์
 - นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นเสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์และนำแบบสอบถามเสนอผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 คน เพื่อตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content validity) โดยหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อกระทงคำถามกับนิยามศัพท์ (IOC: Index of Item Objective Congruence) ซึ่งทุกข้อมีค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่าง 0.60 - 1.00
 - นำแบบสอบถามที่ได้ปรับปรุงตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญไปทดลองใช้กับกลุ่มครูที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างจำนวน 30 คน เพื่อหาค่าความเที่ยง (reliability) ด้วยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) ได้ค่าความเที่ยง .983 และ .954

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าสถิติในการวิเคราะห์ ดังนี้ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson's Product Moment Correlation Coefficient)

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้

1. ทำหนังสือขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามถึงผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี จังหวัดปทุมธานี และผู้อำนวยการสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เพื่อขออนุญาตเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างที่กำหนดไว้

2. นำแบบสอบถามพร้อมทั้งหนังสือขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามไปยังสถานศึกษาเพื่อขออนุญาตเก็บข้อมูลกลุ่มตัวอย่างที่กำหนดไว้ จำนวน 361 คน โดยผู้วิจัยเก็บข้อมูลด้วยตนเองได้รับแบบสอบถามคืนทั้งหมด 361 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

ผลการวิจัย

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลสามารถสรุปผลการวิจัย ได้ดังนี้

1. ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี จังหวัดปทุมธานี โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมากที่สุด 3 ด้าน ได้แก่ ด้านการปฏิบัติงาน ด้านปฏิสัมพันธ์/สังคม และด้านบุคลิกภาพตามรายละเอียดในตารางที่ 1 ดังนี้

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี จังหวัดปทุมธานี โดยภาพรวมและรายด้าน

(n = 361)

รายการ	M	SD	ระดับ
1. ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมด้านการปฏิบัติงาน	4.33	0.53	มาก
2. ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมด้านปฏิสัมพันธ์ / สังคม	4.32	0.60	มาก
3. ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมด้านบุคลิกภาพ	4.29	0.54	มาก
รวมเฉลี่ย	4.31	0.51	มาก

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า

1.1 ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาด้านการปฏิบัติงาน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ค่าเฉลี่ยโดยรวม 4.33 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ทุกข้ออยู่ในระดับมากที่สุดมีค่าเฉลี่ยระหว่าง 4.20 - 4.42 โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงกว่าข้ออื่น ๆ คือ ผู้บริหารกระตุ้นให้บุคลากรปฏิบัติงานได้ทันตามเวลาที่กำหนด

ความเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

ประถมศึกษานครศรีธรรมราช

และให้คำแนะนำระหว่างการดำเนินงาน และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำกว่าข้ออื่น ๆ คือ ผู้บริหารค้นหาและพัฒนาครูแกนนำ/ครูต้นแบบทางด้านนวัตกรรม และส่งเสริมให้มีการเผยแพร่ผลงานไปสู่องค์กรอื่น ๆ

1.2 ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาด้านปฏิสัมพันธ์/สังคม โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ยโดยรวม 4.32 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าทุกข้ออยู่ในระดับมากมีค่าเฉลี่ยระหว่าง 4.27-4.39 โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงกว่าข้ออื่น ๆ คือ ผู้บริหารให้ความสำคัญกับการสร้างความสัมพันธ์อันดีและให้เกียรติกับบุคลากรทุกคน และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำกว่าข้ออื่น ๆ คือ ผู้บริหารมีความเข้าใจ เคารพความแตกต่างและความเป็นปัจเจกบุคคล

1.3 ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาด้านบุคลิกภาพ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ยโดยรวม 4.29 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าทุกข้ออยู่ในระดับมาก ซึ่งมีค่าเฉลี่ยระหว่าง 4.21-4.47 โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงกว่าข้ออื่น ๆ คือ ผู้บริหารมีความภาคภูมิใจต่อความสำเร็จของบุคลากรและนักเรียนในโรงเรียน และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำกว่าข้ออื่น ๆ คือ ผู้บริหารสามารถเรียนรู้วิธีการดำเนินงานใหม่ ๆ ได้อย่างรวดเร็ว ประยุกต์เพื่อการปฏิบัติได้อย่างเหมาะสมกับบริบทของโรงเรียน

2. ความเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานครศรีธรรมราช โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมากทั้ง 5 ด้าน เรียงตามลำดับ ได้แก่ ด้านองค์การ ด้านเทคโนโลยี ด้านการเรียนรู้ ด้านบุคลากร และด้านความรู้ ตามรายละเอียดในตารางที่ 2 ดังนี้

ตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราชโดยภาพรวมและรายด้าน

(n = 361)

รายการ	M	SD	ระดับ
1. องค์การแห่งการเรียนรู้ด้านองค์การ	4.31	0.51	มาก
2. องค์การแห่งการเรียนรู้ด้านเทคโนโลยี	4.31	0.53	มาก
3. องค์การแห่งการเรียนรู้ด้านการเรียนรู้	4.30	0.64	มาก
4. องค์การแห่งการเรียนรู้ด้านบุคลากร	4.28	0.49	มาก
5. องค์การแห่งการเรียนรู้ด้านความรู้	4.28	0.49	มาก
รวมเฉลี่ย	4.30	0.44	มาก

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า

2.1 ความเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษาด้านองค์การ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าทุกข้ออยู่ในระดับมากมีค่าเฉลี่ยระหว่าง 4.25-4.34 โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงกว่าข้ออื่น ๆ คือ โรงเรียนมีกลยุทธ์ช่วยเสริมให้เกิดการเรียนรู้เพื่อนำพาโรงเรียนไปสู่เป้าหมายตาม

ความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี

วิสัยทัศน์ที่วางไว้ และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำกว่าข้ออื่น ๆ คือ โรงเรียนมีโครงสร้างการบริหารงานในลักษณะแบบราบ เพื่อลดขั้นตอนการสั่งการในการปฏิบัติงาน

2.2 ความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษาด้านเทคโนโลยี โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าทุกข้ออยู่ในระดับมาก ซึ่งมีค่าเฉลี่ยระหว่าง 4.29-4.33 โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงกว่าข้ออื่น ๆ คือ ครูและบุคลากรใช้เครื่องมือ อุปกรณ์ และเทคโนโลยีเพื่อการสร้างความรู้ให้แก่ตนเอง และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำกว่าข้ออื่น ๆ คือ โรงเรียนมีการจัดอบรมการใช้งานคอมพิวเตอร์ และระบบฐานข้อมูลเพื่อการเรียนรู้ของครูและบุคลากร

2.3 ความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษาด้านการเรียนรู้ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มี 1 ข้อ อยู่ในระดับมากที่สุด คือ โรงเรียนมีการวิเคราะห์ปัญหาที่เกิดขึ้นในปัจจุบันเพื่อนำไปสู่การลงมือปฏิบัติ และข้ออื่น ๆ อยู่ในระดับมากมีค่าเฉลี่ยระหว่าง 4.20-4.32 โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงกว่าข้ออื่น ๆ คือ ผู้บริหารและบุคลากรใช้ทักษะการฟังและการถ่ายทอดอย่างมีประสิทธิภาพเพื่อการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในโรงเรียน และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำกว่าข้ออื่น ๆ คือ โรงเรียนจัดให้มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างบุคลากรเป็นรายบุคคล ระดับกลุ่ม และระดับโรงเรียนเพื่อศักยภาพ ในการปฏิบัติงาน

2.4 ความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษาด้านบุคลากร โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าทุกข้ออยู่ในระดับมากมีค่าเฉลี่ยระหว่าง 4.28-4.33 โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงกว่าข้ออื่น ๆ คือ ครูและบุคลากรมีนิสัยใฝ่เรียนรู้ มีการพัฒนาตนเองอยู่เสมอไว้ และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำกว่าข้ออื่น ๆ คือ ผู้ปกครองและชุมชนมีส่วนร่วมในการแสวงหาความรู้ แลกเปลี่ยนเรียนรู้ เผยแพร่ความรู้ และจัดกิจกรรมต่าง ๆ ของโรงเรียนตามความเหมาะสม

2.5 ความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษาด้านความรู้ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าทุกข้ออยู่ในระดับมากมีค่าเฉลี่ยระหว่าง 4.21-4.34 โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงกว่าข้ออื่น ๆ คือ ครูและบุคลากรแสวงหาความรู้ในการจัดเก็บและรวบรวมข้อมูลอย่างเป็นระบบ และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำกว่าข้ออื่น ๆ คือ โรงเรียนมีการนำข้อมูลมาวิเคราะห์รวบรวมเป็นสารสนเทศและมีการจัดเก็บอย่างเป็นระบบ

3. ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษากับความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี พบว่าความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษากับความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษาในภาพรวมมีความสัมพันธ์เชิงบวกในระดับสูง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ .738 โดยภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษามีความสัมพันธ์เชิงบวกในระดับสูงกับความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษาด้านองค์กร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ .755 และมีความสัมพันธ์เชิงบวกในระดับปานกลางกับความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษาด้านบุคลากร ด้านความรู้ ด้านเทคโนโลยี และด้านการเรียนรู้ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ .603 , .603 , 576 และ 571 ตามลำดับ นำเสนอผังตารางที่ 3

ตารางที่ 3 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษากับความเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช

ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรม ของผู้บริหาร สถานศึกษา	ความเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษา					ภาพรวม	ระดับ
	ด้าน การเรียนรู้	ด้าน องค์การ	ด้าน บุคลากร	ด้าน ความรู้	ด้าน เทคโนโลยี	ความเป็น องค์การ แห่งการ เรียนรู้	ความ สัมพันธ์
ด้านบุคลิกภาพ	.375**	.641**	.568**	.568**	.521**	.641**	ปานกลาง
ด้านการปฏิบัติงาน	.469**	.693**	.556**	.556**	.555**	.683**	ปานกลาง
ด้านปฏิสัมพันธ์ / สังคม	.572**	.744**	.543**	.543**	.515**	.710**	สูง
ภาพรวมภาวะผู้นำเชิง นวัตกรรม	.571**	.755**	.603**	.603**	.576**	.738**	สูง
ความสัมพันธ์	ปานกลาง	สูง	ปานกลาง	ปานกลาง	ปานกลาง	สูง	

** p< .01

อภิปรายผลการวิจัย

ผู้วิจัยได้นำประเด็นที่มีความสำคัญควรแก่การนำมาอภิปรายผล ดังนี้

1. ผลการวิจัยพบว่า ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก แสดงให้เห็นว่าผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราชมีคุณลักษณะและบุคลิกภาพที่สร้างแรงบันดาลใจหรือเจตคติให้บุคลากรในสถานศึกษาได้ใช้และสร้างนวัตกรรมเพื่อการพัฒนาของตนเอง รวมทั้งสามารถเป็นแบบอย่างที่ดีในการสร้างและใช้นวัตกรรม ที่เป็นเช่นนี้เพราะสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดนครศรีธรรมราช (2561, น. 48) ได้กำหนดเป้าประสงค์หลัก คือ การกำหนดให้หน่วยงานการศึกษามีองค์ความรู้ เทคโนโลยีสารสนเทศ นวัตกรรม เพื่อสนับสนุนการจัดการศึกษา และเมื่อมีเป้าประสงค์เช่นนี้จึงจำเป็นต้องมียุทธศาสตร์เพื่อผลักดันการดำเนินงาน โดยกำหนดเป้าประสงค์เชิงยุทธศาสตร์ไว้ในข้อที่ 5 คือ ให้ครู คณาจารย์ บุคลากรทางการศึกษามีทักษะ ด้านการวิจัย และนำผลการวิจัย นวัตกรรม มาใช้ซึ่งผู้บริหารอยู่ในสถานะที่ต้องริเริ่มทำความเข้าใจเป็นแกนนำในการปฏิบัติตามวัตถุประสงค์ เพื่อให้ครูและบุคลากรเป็นผู้มีองค์ความรู้ด้านนวัตกรรมและสามารถนำไปใช้ในการเรียนการสอนได้จริง

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาด้านการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมาก แสดงให้เห็นว่า ผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราชเป็นผู้มีความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงาน สามารถผลักดันและสร้างแรงจูงใจให้ครูและ

ความเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช

บุคลากรในสังกัดสร้างและใช้นวัตกรรมในการเรียนการสอน เปิดโอกาสให้มีการแสดงออกทางความคิดเพื่อการสร้างสรรค์ อย่างไรก็ตาม เป็นที่น่าสังเกตว่า จากผลการวิจัยภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมด้านการปฏิบัติงาน พบประเด็นการวิจัยว่า ผู้บริหารค้นหาและพัฒนาครูแกนนำ/ครูต้นแบบทางด้านนวัตกรรม และส่งเสริมให้มีการเผยแพร่ผลงานไปสู่องค์กรอื่น ๆ มีค่าเฉลี่ยน้อยกว่าข้ออื่น ๆ แสดงให้เห็นว่า ผู้บริหารอาจให้ความสำคัญกับการค้นหาต้นแบบและเชิดชูครูที่มีศักยภาพสามารถเป็นแกนนำไม่มากนัก ทั้ง ๆ ที่ครูต้นแบบถือเป็นบุคคลที่มีความสำคัญอันควรค้นหาและนำไปเป็นแบบอย่างกับครูและบุคลากรคนอื่น ๆ ดังที่ พระเทพ โสภณ กล่าวถึง ความสำคัญของต้นแบบ อันได้แก่ เพื่อให้ผู้ดูแบบได้ทำเอาอย่าง โดยศึกษาจากพฤติกรรมต้นแบบแล้วทำตาม เลียนแบบ หรือนำต้นแบบมาประยุกต์เพื่อใช้ และเพื่อเป็นแรงบันดาลใจให้เกิดการใฝ่รู้ใฝ่เรียน เป็นกำลังใจแก่ผู้ดูแบบ กระตุ้นให้ผู้ดูแบบสร้างสรรค์สิ่งดีงามตามต้นแบบ ทั้ง ๆ ที่อาจไม่ต้องการถ่ายทอดสิ่งใดให้กันแต่แค่เห็นแล้วชื่นชมก็ทำให้เกิดแรงบันดาลใจขึ้นได้เอง (บรรเจอดพร รัตนพันธุ์, 2545) ซึ่งการที่ผู้บริหารให้ความสำคัญในการค้นหาหรือเชิดชูครูผู้เป็นต้นแบบด้านนวัตกรรมของบุคลากรในสถานศึกษาน้อยกว่าข้ออื่น อาจส่งผลให้บุคลากรในสถานศึกษาไม่มีตัวอย่างที่ดีไว้เป็นแบบเพื่อปฏิบัติตาม ไม่เกิดแรงบันดาลใจ ซึ่งอาจเป็นอุปสรรคต่อการคิดสร้าง และใช้นวัตกรรมในสถานศึกษา

สำหรับภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านการปฏิสัมพันธ์/สังคม ซึ่งก็อยู่ในระดับมากเช่นกัน แสดงให้เห็นว่า ผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราชได้ให้ความสำคัญกับความสัมพันธ์กับบุคคลและองค์กรรอบข้าง มีการให้เกียรติ เข้าใจความแตกต่างของบุคคลให้ความสำคัญกับความสุขของบุคลากร และสร้างบรรยากาศการทำงานแบบเป็นกันเอง ในประเด็นนี้ จันทราณี สงวนนาม (2545, น. 155) กล่าวว่า การบริหารเป็นทั้งศาสตร์และศิลป์ เป็นสาขาที่มีหลักการ กฎเกณฑ์ และทฤษฎีที่พึงเชื่อถือได้ ซึ่งลักษณะเช่นนี้จึงเรียกว่าเป็นศาสตร์ ที่ยังต้องใช้ศิลปะและทักษะในการทำงานร่วมกับผู้อื่นในสถานการณ์ สภาพแวดล้อม และกลุ่มคนต่าง ๆ เพื่อให้บรรลุเป้าหมาย ซึ่งหากผู้บริหารมีปฏิสัมพันธ์ที่ดีต่อคนรอบข้าง มีเครือข่ายในการทำงาน ก็จะยิ่งส่งผลดีต่อการปฏิบัติงานของสถานศึกษา การดำเนินการเช่นนี้สอดคล้องกับพันธกิจของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดนครศรีธรรมราชที่ได้กำหนดให้สถานศึกษาสร้างความร่วมมือให้เกิดขึ้นกับทรัพยากรมนุษย์ เพราะความร่วมมือคือพลังแห่งความสำเร็จ มีการปฏิสัมพันธ์ที่ดี การสื่อสารที่เกิดความเข้าใจตรงกัน และการได้รับความรู้สึกเป็นมิตร (สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดนครศรีธรรมราช, 2561, น. 47)

ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาด้านบุคลิกภาพ อยู่ในระดับมาก แสดงให้เห็นว่า ผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราชเป็นผู้มีความรู้ความสามารถ ความประพฤติเหมาะสมแก่การเป็นผู้บริหารสถานศึกษา กล่าวคือ เป็นผู้ที่สามารถชี้แนะบุคคลในความดูแลได้ มีความกล้าเสี่ยงในการตัดสินใจและปฏิบัติงานท่ามกลางสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลง มีความมุ่งมั่นและไม่ย่อท้อต่ออุปสรรคในการทำงาน อันเป็นคุณลักษณะที่สร้างความมั่นใจให้แก่ผู้อยู่ได้บังคับบัญชาให้เกิดการยอมรับ เชื่อถือ และมั่นใจที่จะดำเนินไปในทิศทางเดียวกัน ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 1 (2560) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 2 (2560) และสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 4 (2560) กำหนดพันธกิจ เป้าประสงค์ และกลยุทธ์มีใจความสำคัญสรุปได้ว่า ให้ผู้บริหารสถานศึกษา ครู และบุคลากรทางการศึกษามีการพัฒนาตนเองใน

ทุก ๆ ด้าน เพื่อคุณภาพ สามารถปฏิบัติงานได้ตามมาตรฐาน และสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 3 (2560) ยังได้กำหนดเป้าประสงค์ในข้อที่ 3 ให้ครู ผู้บริหารสถานศึกษา และบุคลากรทางการศึกษามีทักษะที่เหมาะสมและมีวัฒนธรรมการทำงานที่มุ่งเน้นผลสัมฤทธิ์ ผู้บริหารสถานศึกษาจึงมีความจำเป็นต้องพัฒนาบุคลิกภาพของตนเองเพื่อพัฒนาประสิทธิภาพในการทำงาน

2. ผลการวิจัยพบว่า ความเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช โดยภาพรวมและรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้านตามลำดับ ดังนี้ ด้านองค์การ ด้านเทคโนโลยี ด้านการเรียนรู้ ด้านบุคลิกภาพ และด้านความรู้ จากผลการวิจัยเช่นนี้แสดงให้เห็นว่าสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราชมีวิสัยทัศน์ที่นำสถานศึกษาไปสู่องค์การแห่งการเรียนรู้ มีกลยุทธ์ที่ส่งเสริมวิสัยทัศน์ เปิดโอกาสให้มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ทั้งระดับบุคคลและทีม ทั้งในและนอกสถานศึกษา เน้นโครงสร้างแบบราบ สนับสนุนการเรียนรู้และการทำงานเป็นทีม มีการสร้างสัมพันธ์อันดีให้กับบุคลากรในสถานศึกษา มีเทคโนโลยี เครื่องข่ายอินเทอร์เน็ตและอุปกรณ์พร้อมและเพียงพอสำหรับจัดเก็บและถ่ายโอนข้อมูล ครูและบุคลากรมีความสามารถในการใช้อุปกรณ์ เทคโนโลยีในการแสวงหาความรู้และสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเองได้ ผู้บริหารและครูมีการสื่อสาร โดยเข้าใจตรงกัน ผู้บริหารมีความสามารถในการจูงใจและกระตุ้นให้ครูรับมือกับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงได้ทัน่วงที ครูและบุคลากรมีการจัดทำงานวิจัยหรือนวัตกรรมอย่างน้อย 1 ชิ้นต่อปีการศึกษา มีการวิเคราะห์ความถูกต้องของข้อมูลและนำข้อมูลมาใช้ในทางสร้างสรรค์ ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดนครศรีธรรมราช (2561, น. 47) ได้ระบุวิสัยทัศน์ในแผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2561 ไว้ คือ สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดนครศรีธรรมราช เป็นหน่วยงานบูรณาการและประสานงานให้นครศรีธรรมราชเป็นศูนย์กลางแห่งการเรียนรู้ คู่คุณธรรม น้อมนำปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงพัฒนาคุณภาพผู้มาตรฐานสากลซึ่งองค์การแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษาจะเป็นจุดเริ่มต้นทำให้สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดนครศรีธรรมราชเป็นศูนย์กลางการเรียนรู้

อย่างไรก็ตาม จากผลการวิจัย พบว่า ความเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ ด้านการเรียนรู้ นั้น โรงเรียนจัดให้มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างบุคลากร เป็นรายบุคคล ระดับกลุ่ม และระดับโรงเรียนเพื่อศักยภาพในการปฏิบัติงาน มีค่าเฉลี่ยน้อยกว่าข้ออื่น ๆ ทั้งนี้เนื่องจากในปัจจุบันวิธีการแสวงหาความรู้ของบุคลากรอาจมีวิธีการที่เปลี่ยนแปลงไป กล่าวคือ การเรียนรู้สามารถกระทำได้ด้วยตนเองโดยผ่านการใช้เทคโนโลยีและอินเทอร์เน็ต สามารถเรียนรู้ได้ทุกเวลา ซึ่งสามารถตรวจสอบข้อเท็จจริง ความน่าเชื่อถือได้ด้วยตนเอง จึงทำให้การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ทั้งระดับบุคคลและระดับกลุ่มถูกลดความสำคัญลง

3. ผลการวิจัยพบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษากับความเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราชมีความสัมพันธ์เชิงบวก ซึ่งเป็นไปตามสมมุติฐาน โดยมีความสัมพันธ์อยู่ในระดับสูงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ .738 แสดงให้เห็นว่า ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาทั้งด้านการปฏิบัติงาน ด้านปฏิสัมพันธ์/สังคม และด้านบุคลิกภาพ มีความสัมพันธ์กับความสำเร็จในการพัฒนาความรู้ การใช้เทคโนโลยี ตลอดจนการสร้างและใช้นวัตกรรมให้เกิดขึ้นภายในองค์การ โดยต้อง

ความเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี จังหวัดปทุมธานี

มีการเรียนรู้อยู่ตลอดเวลาเพื่อให้ทันต่อข่าวสารและความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น ซึ่งการเรียนรู้จะเกิดขึ้นทั้งระดับบุคคล ระดับกลุ่ม และระดับองค์การ และในการบริหารของผู้บริหารส่วนใหญ่เห็นความสำคัญและปฏิบัติตนเป็นผู้นำเชิงนวัตกรรม อันเป็นภาวะที่ผู้บริหารควรมีในการบริหารจัดการในสังคมศตวรรษที่ 21 กล่าวคือ การที่ผู้บริหารมีภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรม สามารถเป็นแบบอย่างที่ดีและผลักดันให้ผู้ใต้บังคับบัญชาสามารถใช้และสร้างนวัตกรรมเพื่อเป็นเครื่องมือและสร้างความได้เปรียบในการจัดการศึกษาได้นั้นย่อมต้องมีภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมระดับมากทั้ง 3 ด้าน ได้แก่ ด้านปฏิบัติงาน ด้านปฏิสัมพันธ์/สังคมและด้านบุคลิกภาพซึ่งทำให้ผู้ใต้บังคับบัญชาเกิดความเชื่อถือคล้อยตาม และมั่นใจที่จะปฏิบัติตามอย่างเต็มที่ ซึ่งส่งผลต่อความสำเร็จในการปฏิบัติงาน สอดคล้องกับงานวิจัยของ อรรวรารักษ์ จันทร์เกษม (2556) ที่ได้ศึกษาภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมมุ่งผลสัมฤทธิ์ในการทำงานของพนักงานในเชิงบวกอยู่ในระดับปานกลาง ที่ระดับนัยสำคัญ .01

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาด้านปฏิสัมพันธ์/สังคม มีความสัมพันธ์ในระดับสูงกับความเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ แสดงให้เห็นว่า การมีปฏิสัมพันธ์ในเชิงบวกกับบุคคลรอบข้างย่อมส่งผลบวกกับสภาวะจิตใจ สร้างขวัญและแรงจูงใจในการปฏิบัติอย่างเต็มความสามารถ ตลอดจนการสื่อสารที่ถูกต้อง ตรงไปตรงมา และสามารถนำไปปฏิบัติได้จริง การให้เกียรติ การสร้างเครือข่ายทั้งภายในและภายนอก ทำให้การทำงานเป็นไปอย่างมีความสุข เกิดความสบายใจ เป็นการสร้างกำลังใจในการทำงานที่ยั่งยืน และเกิดเป็นแรงผลักดันให้ทำงานใด ๆ อย่างเต็มที่จนประสบความสำเร็จและสามารถนำไปสู่ความเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ได้ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ จรูณี เก้าเอี้ยน (2555, น. 108) ที่กล่าวถึง องค์ประกอบคุณลักษณะด้านสังคม ซึ่งผู้นำองค์การมีการจูงใจผู้อื่นให้ทำตามเป้าหมายที่ต้องการ มีบุคลิกภาพส่วนตัวที่เป็นคนสบาย ๆ เปิดเผย ตรงไปตรงมา บอกเป้าหมายให้ทราบอย่างชัดเจน และให้การสนับสนุนที่จำเป็น ผู้นำองค์การมีความรับผิดชอบต่องานให้ความสำคัญกับความรับผิดชอบต่อสังคมมาโดยตลอด โดยการส่งเสริมคุณภาพชีวิตของบุคคลเป็นปัจจัยที่เอื้อต่อการพัฒนานวัตกรรม ทำให้เกิดการเรียนรู้ขององค์การได้เป็นอย่างดี

ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัยครั้งนี้ มีข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้ในการบริหาร และข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

ผลการวิจัยพบว่า ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษามีความสัมพันธ์ทางบวกกับความเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี จังหวัดปทุมธานี ผู้วิจัยจึงมีข้อเสนอแนะว่า

- 1) ผู้บริหารสถานศึกษาควรเป็นผู้ตระหนักในความสำคัญและพัฒนาตนเองด้านภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรม และเป็นผู้นำรวมพลังบุคลากรในการสร้างสถานศึกษาเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้
- 2) สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานศึกษาธิการจังหวัด และสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี จังหวัดปทุมธานี ควรกำหนดคน โยบายและวางแผนเพื่อส่งเสริม สนับสนุน และพัฒนาภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาและองค์การแห่งการเรียนรู้ในสถานศึกษาเพื่อประสิทธิภาพในการบริหารสถานศึกษา

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

- 1) ควรศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมกับตัวแปรอื่น ๆ เช่น องค์การนวัตกรรมและ การมีส่วนร่วมของครู เป็นต้น
- 2) ควรศึกษาและสังเคราะห์ตัวแบบภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา
- 3) ควรศึกษาเกี่ยวกับการพัฒนาการใช้ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาเพื่อส่งเสริมความเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา
- 4) ควรศึกษาอิทธิพลของภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมที่ส่งผลต่อความเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้

บรรณานุกรม

ขวัญชนก โตนาค. (2556). การวิเคราะห์องค์ประกอบภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมสำหรับผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน. (วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์). มหาวิทยาลัยนเรศวร, พิษณุโลก.

จรุณี แก้วเอียน. (2556). รายงานการวิจัยคุณลักษณะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาในบริบทของสังคมพหุวัฒนธรรม. ยะลา: มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา.

จันทร์ธานี สงวนนาม. (2545). ทฤษฎีและแนวทางการปฏิบัติในการบริหารสถานศึกษา. กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย.

ชูศรี วงศ์รัตน์. (2553). เทคนิคการใช้สถิติเพื่อการวิจัย (พิมพ์ครั้งที่ 12). กรุงเทพฯ: เทพเนรมิตการพิมพ์.

บรรเจอดพร รัตนพันธุ์. (2545). ต้นแบบแห่งการเรียนรู้. กรุงเทพฯ: กลุ่มพัฒนาระบบสารสนเทศ ศูนย์

สารสนเทศ สป.ศช. สืบค้นจาก http://www.moe.go.th/main2/article/learn_original.htm

บุญชม ศรีสะอาด. (2545). การวิจัยเบื้องต้น (พิมพ์ครั้งที่ 7). กรุงเทพฯ: ชมรมเด็ก.

บุญญา สุขสมบุญ. (2560). การเรียนรู้ตลอดชีวิตในยุคไทยแลนด์ 4.0. นนทบุรี: มหาวิทยาลัย

สุโขทัยธรรมาธิราช.

พิทักษ์ ทิพย์วารี. (2558). องค์ประกอบภาวะผู้นำทางนวัตกรรมสำหรับผู้บริหารสถาบันการพลศึกษา.

(วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรดุษฎีบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์). มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์, สงขลา.

ไพศาล ไกรสิทธิ์. (2557). การศึกษากับการพัฒนาประเทศ: พัฒนาอะไร. สืบค้นจาก

http://paisamkr.blogspot.com/2014/07/blog-post_24.html

เวียงวิวรรค์ ทำทูล. (2557). ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารที่ส่งผลต่อองค์การขีดสมรรถนะสูงของ

โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 21. (วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์). มหาวิทยาลัยขอนแก่น, ขอนแก่น.

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 1. (2560). สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

ประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 1. สืบค้นจาก <http://203.172.141.3/nst1/index.php>

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี จังหวัดปทุมธานี เขต 2. (2560). สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

ประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2. สืบค้นจาก <http://www.nst2.go.th>

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี จังหวัดปทุมธานี เขต 3. (2560). สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

ประถมศึกษาปทุมธานี เขต 3. สืบค้นจาก <http://web.nst3.go.th>

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี จังหวัดปทุมธานี เขต 4. (2560). สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

ประถมศึกษาปทุมธานี เขต 4. สืบค้นจาก <http://www.pnst4.go.th/index.php>

สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดนครราชสีมา. (2561). *แผนปฏิบัติการประจำปี 2561*. สืบค้นจาก

<http://www.nstpeo.go.th/index1.php>

อรวรรักษ์ จันทร์เกษม. (2556). ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคล ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของ

ผู้บริหารตามความคิดเห็นของพนักงานและพฤติกรรมมุ่งผลสัมฤทธิ์ในการทำงานของพนักงานใน

อุตสาหกรรมการผลิต. *วารสารวิชาการศิลปศาสตร์ประยุกต์*, 8(1), 138-144.

อรอนงค์ โรจน์วัฒน์บุญย์. (2553). *การพัฒนาตัวแบบผู้บริหารเชิงนวัตกรรม*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาปรัชญา

ดุสิตบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์). สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์, กรุงเทพฯ.

Krejcie, R. V. & Morgan, D. W. (1970). Determining sample size for research activities. *Education and*

Psychological Measurement, 30(3), 607-608.

Marquardt, M. & Reynolds, A. (1994). *The global learning organization*. New York: Irwin.